

Ügyiratszám: NAIH-9080-10/2025.

A Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság

jelentése

a MÁV Pályaműködtetési Zrt. által nem teljesített közérdekű adatigényléssel kapcsolatban

I. A vizsgálat tárgya

A bejelentő 2025. március 19-én bejelentéssel fordult a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatósághoz (a továbbiakban: Hatóság), melyben a Hatóság vizsgálati eljárását kezdeményezte, mert a MÁV Pályaműködtetési Zrt. (a továbbiakban: Zrt.) nem teljesítette az általa benyújtott közérdekű adatigénylést.

A bejelentő 2025. február 27-én küldött közérdekű adatigénylést nyújtott be a Zrt. részére a KiMitTud adatigénylő rendszeren keresztül a vasúti sebességkorlátozásokkal kapcsolatosan az alábbi tartalommal:

„Kérjük, szíveskedjen elektronikus másolatban megküldeni részemre az Önök által üzemeltetett teljes vasúti pályahálózaton jelenleg hatályban lévő összes, állandó és ideiglenes sebességkorlátozás (lassújel)...

- által érintett vasútvonal számát*
- kezdő és befejező állomását*
- által érintett vágány(ok) és/vagy kitérő(k) számát és részletes megnevezését (pl.: X. Lyra 43. sz. kitérő kitérő iránya VAGY jobb átmenő fővágány, III. vágány)*
- kezdetének szelvénytípusát (pl.: 1416,25)*
- végének szelvénytípusát (pl.: 1419,22)*
- hosszát méterben*
- által engedélyezett sebességet km/h-ban*
- bevezetése előtt, eredetileg engedélyezett sebességet km/h-ban*
- által okozott menetidő-többletet percben*
- bevezetésének dátumát (év, hó, nap) és időpontját (óra, perc)*
- okát (pl.: a kitérő keresztezési középrészében kitöredezés keletkezett)*
- megszüntetésének tervezett idejét (pl.: 2020. III. negyedév)*
- megszüntetésének tényleges dátumát (év, hó, nap) és időpontját (óra, perc), amennyiben már megszüntették*
- lassújelkimutatásba szánt egyéb megjegyzését.”*

A Zrt. 2025. március 17-én kelt válaszában üzleti titokra hivatkozva megtagadta az adatok kiadását.

II. A vizsgálat menete

A Hatóság a bejelentés alapján az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Infotv.) 38. § (3) bekezdés a) pontja alapján vizsgálatot indított és 2025. április 17-én kelt megkeresésében az Infotv. 54. § (1) bekezdés a) és c) pontja, valamint (2) bekezdése alapján tájékoztatást kért a Zrt.-től és kérte, hogy adatkörönként, részletesen indokolja meg, hogy miért képezi üzleti titok tárgyát az igényelt adatkör. Tekintettel arra,

hogy a Hatóság megkeresésére válasz nem érkezett, a Hatóság 2025. május 16-án ismételt megkeresést küldött a Zrt. részére.

A Zrt 2025.május 28-án kelt levelében az alábbiakról tájékoztatta a Hatóságot:

„A bejelentő által kért információkat jelszavas védelem mellett a MÁV Pályaműködtetési Zrt.-vel szerződésben álló vállalkozó vasúti társaságok munkavállalói részére tette elérhetővé Társaságunk, illetve személyesen, nyomtatva kézbesítve a vasútállomásokon az adatok elektronikus megjelenítésére alkalmas eszközzel nem rendelkező vasúti társaságok járművezetői részére.

Figyelemmel arra, hogy a bejelentő nem kötött hálózat-hozzáférési szerződést Társaságunkkal, ezért nem ismerheti meg azokat az információkat, hogy mely pályaszakaszon vannak érvényben olyan sebességkorlátozások, amely miatt a kiépített pályasebességnél alacsonyabb sebességgel tudnak közlekedni a vasúti járművek.”

A Hatóságnál a NAIH-4405/2022. ügyszámú és a NAIH-4449/2023. ügyszámú eljárásokban vizsgált adatigénylések ugyanezen adatkörre irányultak, mely ügyekben a Hatóság már kifejtette álláspontját az adatok megismerhetősége kapcsán, miszerint a bejelentő által megismerni kívánt adatok az Infotv. értelmező rendelkezései szerint közérdekű adatnak minősülnek.

A közérdekű adatok nyilvánossága bizonyos feltételek fennállásakor, az Infotv.-ben meghatározott esetekben korlátozható. A Zrt. válaszelevelében kifejtett indoklás alapján nem merült fel olyan nyilvánosságot kizáró indok, amely alapján az adatigénylés jogszerűen elutasítható lenne, ezért a Hatóság a 2025. június 10-én kelt NAIH-9080-6/2025. ügyiratszámú levelében az Infotv. 56. § (1) bekezdése alapján felszólította a Zrt.-t, hogy haladéktalanul küldje meg az általa kezelt, megismerni kívánt közérdekű adatokat az adatigénylőnek.

A Zrt. a Hatóságnak küldött 2025. július 9-én kelt levelében megismételte a korábbi levelében előadottakat, valamint azt, hogy álláspontja szerint az üzleti titok körébe sorolhatóak a bejelentő által igényelt adatok. Előadta továbbá, hogy *„az adatigénylő (...) olyan adatbázist hozhat létre, amely egyrészt a Társaság szellemi tulajdonát sértheti, másrészt alkalmas lehet arra, hogy a nagyobb nyilvánosság előtt pontatlan, vagy téves következtetések jelenjenek meg, ezáltal a Társaságunkba vetett közbizalom, illetve reputációja is csökkenhet”*.

Tekintettel arra, hogy a Hatóság fenntartja a NAIH-9080-6/2025. ügyiratszámú felszólításában az alább részletezett álláspontját, a Hatóság a 2025. július 14-én, majd a 2025. augusztus 22-én kelt leveleiben ismételt felszólította a Zrt.-t., amelyekre válasz nem érkezett.

III. A Hatóság megállapításai

Magyarország Alaptörvénye (a továbbiakban: Alaptörvény) VI. cikk (3) bekezdése értelmében mindenkinek joga van személyes adatai védelméhez, valamint a közérdekű adatok megismeréséhez és terjesztéséhez.

Az Infotv. célja a hatálya alá tartozó tárgykörökben az adatok kezelésére vonatkozó alapvető szabályok meghatározása annak érdekében, hogy – a magánszféra védelme mellett – a közügyek átláthatósága a közérdekű és a közérdekből nyilvános adatok megismeréséhez és terjesztéséhez fűződő jog érvényesítésével megvalósuljon.

Az Infotv. 3. § 5. pontja szerint *„közérdekű adat: az állami vagy helyi önkormányzati feladatot, valamint jogszabályban meghatározott egyéb közfeladatot ellátó szerv vagy azt átvevő szerv, szervezet vagy személy (a továbbiakban együtt: közfeladatot ellátó szerv) kezelésében lévő és tevékenységére vonatkozó vagy közfeladatának ellátásával összefüggésben keletkezett, a személyes adat fogalma alá nem eső, bármilyen módon vagy formában rögzített információ vagy ismeret, függetlenül kezelésének módjától, önálló vagy gyűjteményes jellegétől, így különösen a hatáskörre, illetékességre, szervezeti felépítésre, szakmai tevékenységre, annak eredményes-*

ségére is kiterjedő értékelésére, a birtokolt adatfajtákra és a működést szabályozó jogszabályokra, valamint a gazdálkodásra, a megkötött szerződésekre vonatkozó adat.”

Az Infotv. 3. § 6. pontja szerint közérdekből nyilvános adat: a közérdekű adat fogalma alá nem tartozó minden olyan adat, amelynek nyilvánosságra hozatalát, megismerhetőségét vagy hozzáférhetővé tételét törvény közérdekből elrendeli.

Az Infotv. 26. § (1) bekezdése írja elő a közérdekű adatok megismerhetőségének általános kötelezettségét. Eszerint az állami vagy helyi önkormányzati feladatot, valamint jogszabályban meghatározott egyéb közfeladatot ellátó szervnek vagy személynek lehetővé kell tennie, hogy a kezelésében lévő közérdekű adatot erre irányuló igény alapján bárki megismerhesse.

Az Infotv. 27. § (3) bekezdése szerint **közérdekből nyilvános adatként nem minősül üzleti titoknak** a központi és a helyi önkormányzati költségvetés, illetve az európai uniós támogatás felhasználásával, költségvetést érintő juttatással, kedvezménnyel, **az állami és önkormányzati vagyon kezelésével, birtoklásával, használatával, hasznosításával, az azzal való rendelkezéssel, annak megterhelésével, az ilyen vagyont érintő bármilyen jog megszerzésével kapcsolatos adat**, valamint az az adat, amelynek megismerését vagy nyilvánosságra hozatalát külön törvény közérdekből elrendeli. A nyilvánosságra hozatal azonban nem eredményezheti az olyan adatokhoz – így különösen a védett ismerethez – való hozzáférést, amelyek megismerése az üzleti tevékenység végzése szempontjából aránytalan sérelmet okozna, feltéve, hogy ez nem akadályozza meg a közérdekből nyilvános adat megismerésének lehetőségét.

Az Infotv. 32. §-a értelmében minden közfeladatot ellátó szerv köteles a feladatkörébe tartozó ügyekben – így különösen az állami és önkormányzati költségvetésre és annak végrehajtására, az állami és önkormányzati vagyon kezelésére, a közpénzek felhasználására és az erre kötött szerződésekre, a piaci szereplők, a magánszervezetek és – személyek részére különleges vagy kizárólagos jogok biztosítására vonatkozóan – elősegíteni és biztosítani a közvélemény pontos és gyors tájékoztatását.

A Hatóság megállapítja, hogy a felszólítás alapján a jogsérelem orvoslására nem került sor. A Hatóság ugyanakkor az abban kifejtett, alább részletezett megállapításokat, érveket továbbra is fenntartja.

A közérdekű adatok nyilvánossága bizonyos feltételek fennállásakor, az Infotv.-ben meghatározott esetekben korlátozható. A Zrt. válaszelevelében kifejtett indoklás alapján **nem merült fel olyan nyilvánosságot kizáró indok, amely alapján az adatigénylés jogszerűen elutasítható lenne.**

A bírósági gyakorlat az üzleti titok védelmének a közérdekű adatok és a közérdekből nyilvános adatok megismerhetősége korlátjaként történő felhívhatóságát illetően rendkívül szigorú követelményeket támaszt a közfeladatot ellátó szervekkel szemben. **Az üzleti tevékenységet érintő lehetséges hátrányokra, kellemetlenségekre történő általános utalás nem elegendő.** Az ilyen hivatkozások elégtelensége magától értetődik, hiszen ez az általában vett érdekmérlegelés követelményeit sem teljesíti. Az aránytalan sérelem igazolása azonban ennél többet követel meg a közfeladatot ellátó szervtől. Ahhoz, hogy a bíróságon is meg tudja védeni az adatigénylés teljesítésének üzleti titok védelmére alapított megtagadását, a közfeladatot ellátó szervnek bizonyítani kell, hogy a versenytársakkal szemben olyan mértékű hátrányba kerül, amelynek a vállalása nem várható el tőle.

A fentiek alapján a Hatóság az ügyben az Infotv. 59. § (1) bekezdése alapján

jelentést

bocsát ki.

A Hatóság jelentése az Infotv. 59. § (3) bekezdése alapján nyilvános, ezért azt a Hatóság a honlapján elérhetővé tette.

Az Infotv. 59. § (5) bekezdése értelmében a Hatóság jelentése bíróság vagy más hatóság előtt nem támadható meg.

Bízom benne, hogy a fenti jelentés alkalmas lesz az információszabadsághoz fűződő joggal összefüggő jogsérelem orvoslására, és a közvélemény figyelmének felhívására, valamint a jövőbeni hasonló jogsértések elkerülésére.

Kelt: Budapest, elektronikus aláírás és időbélyeg szerint

Dr. habil. Péterfalvi Attila
elnök, c. egyetemi tanár